

Naše dievčatá sa na Borneu skamarátili s chlapcami z Nambie

KLNKA v Argentíne a na Borneu

Na severe Argentíny, pri hraniciach s Paragujom, leží provincia Chaco. Tu sa pred deväťdesiatimi rokmi v nádeji na lepší život usadilo niekoľko tisíc prisťahovalcov zo Slovenska. Pôvodní prisťahovalci už nežijú, ale ich potomkovia dnes obývajú toto územie, a hoci mnohí už len slabšie hovoria po slovensky, stále sa hliasia k svojmu pôvodu. Zdržujú sa v krajských československých spolkoch a prahnú po všetkom, čo im pripomína ich korene. Tunajší potomkovia Slovákov hovoria zvláštnym československým jazykom a zatiaľ sa márne pokúšajú získať učiteľa slovenčiny, od ktorého by sa učili súčasný jazyk. A znie to neuveriteľne, ale za deväťdesiat rokov táto slovenská enkláva nezažila návštevu žiadneho folklórneho súboru zo Slovenska. Pred tridsiatimi rokmi bola v Argentíne Lúčna, ale vystupovala len v hlavnom meste a jeho okolí a do tisíc kilometrov vzdalenej provincie nezavítala. Provinciu Chaco pred niekoľkými rokmi navštívil slovenský kameraman Miroslav Bartoš, autor viacerých

Za dvadsaťdva rokov, počas ktorých manželia Inka a Peter Saňkovi pracujú s Detským folklórnym súborom Klnka, absolvovali už viac ako štyridsať zahraničných zájazdov. Tri z nich sa uskutočnili sa posledných sedem mesiacov: Nový rok privítala Klnka na Malte, kde zvíťazila na festivale detských súborov, v apríli odcestovala za krajanmi do Argentíny a v júli súťažila na festivale na ostrove Borneo.

dokumentov o našich krajinách v zahraničí a keď sa zoznámil s tunajšou situáciou, zaujímal si pomôcť. Práve na jeho podnet sa uskutočnila návšteva Detského folklórneho súboru Klnka z bratislavskej Dúbravky. Bola to veľká udalosť pre tamojších krajanov, ale aj pre regionálnu vládu, ktorá pobyt slovenských detí čiastočne financovala a sám guvernér provincie zabezpečil súboru autobus na cestu z Buenos Aires späť.

VRÚČNE PRIJATIE

„Vystúpenia boli plné emócií aj slz,“ spomína manažér súboru Peter Saňka. „Sme zvyknutí, že naše deti v kroch divákov často dojmajú až k slzám. Ale to, čo sa dialo niekedy po vystúpeniach, sme ešte nezažili. Bol to priam davový ošiaľ! S našimi deťmi sa chceli fotiť starí aj mladí, všetci nám túžili vyzobrať svoje príbehy,

Klnka pred budovou parlamentu na hlavnom námestí v Buenos Aires

40 ■ slovenka

mnohí prichádzali s listami od príbuzných zo Slovenska a pýtali sa, či ich nepoznajú. Veľkým zážitkom bola pre nás návšteva školy M. R. Štefánika v Sáenz Peña. Predstavte si, že sa veziete dvadsaťpäť kilometrov prašnou cestou kdesi na opačnom konci sveta – a tam stojí škola pomenovaná po najznámejšom Slovákov. Štefánik zanechal v Argentíne významnú stopu, žil tam aj jeho brat Kazimír, ktorý je tam aj pochovaný. Boli sme sa pokloniť pri jeho hrobe.“ Za tri týždne mali bratislavské deti šestnásť vystúpení, precestovali tisíce kilometrov, absolvovali množstvo návštev – to všetko v úmornej horúčave. Okrem celovečerných vystúpení mala Klnka vystúpenia aj v školách či na námestiach a na záver pobytu ich prijali na slovenskom veľvyslanectve v Buenos Aires. Pán veľvyslanec Pavol Šípka bol pyšný, keď deti s obrovským úspechom vystúpili v prítomnosti mnohých zástupcov diplomatických zborov v Buenos Aires.

ŠÍRITELIA KULTÚRY

Tridsaťšesť detí vo veku od sedem do pätnásť rokov cestovalo do Argentíny so štyrmi dospelými a Saň-

kovi priznávajú, že to bolo mimoriadne náročné. Vďaka dlhoročným skúsenostiam všetky problémy vyriešili. Aj keď pobyt súboru financovali krajské spolky a čiastočne aj pokladňa súboru, každá zahraničná cesta znamená, že budú musieť do svojho vrecka siahnúť aj rodičia detí. Bez ich podpory by takéto cesty neboli možné. To, že rodičia neváhajú pustiť svoje deti na druhý koniec sveta, svedčí nielen o dôvere v schopnosti vedúcich, ale aj o ich presvedčení, že takáto skúsenosť deťom prospieje. „Získavajú hrdosť na to, že sú šíriteľmi našej kultúry, že niekoho svojím umením potešia. Ale aj samy spoznávajú iné kultúry a spôsob života, zlokonalujú sa v jazyku a mnohokrát sa po návrate inak pozerajú na to, čo majú doma. Každou takouto cestou rastú,“ zdôrazňujú manželia Saňkovi, ktorí sa z Argentíny s deťmi vrátili v apríli a sotva si stali vydýchnuť, opäť balili kufre. Začiatkom júla zamierili s dvadsaťčlennou skupinou starších chlapcov a dievčat na ostrov Borneo.

CENA POROTY Z BORNEA

Príhľadku na šiesty folklórný festival v štáte Sabah na malajzijskej časti

ostrova Borneo posielali už vlni na jeseň. Považovali za úspech, že na základe materiálov, ktoré obsahovali aj ukážky činnosti, vybrali Klnku spomedzi sedemdesiatich piatich súborov z celého sveta. Až na mieste vysvitlo, v akej silnej konkurencii budú súťažiť. „Z osemnásťich súborov na festivale sme boli jediní neprofesionáli. Súťažili sme spolu s dospelými, z ktorých všetci boli absolventmi alebo študentmi tanečných škôl. Napriek tomu sme získali jednu z najvýznamnejších cien – cenu poroty,“ spomínajú manželia Saňkovi, podľa ktorých naše dievčatá a chlapci zapôsobili už na pohľad. „Páčili sa ako pekní mladí ľudia a úspech mali najmä blondinky. V päťminútovom súťažnom vystúpení sme dokázali predstaviť mix z dvoch regiónov a vy-

striedať aj kroje. Páčilo sa vĺrenie sukni, vĺskanie, temperamentný prejav. A aj významných profesorov v porote oslovila naša muzika a zosynchronizovanie hudby a tanca.“ Organizátori sa s Klnkou na tomto kvalitne zorganizovanom festivale lúčili so slovami – pridte aj o rok. „Zatiaľ o tom neuvažujeme, teraz máme pred sebou iné povinnosti. Pomôžeme pri organizovaní folklórneho festivalu Mravenec na Kamennom Mlyne, chystáme konkurz pre nových členov, lebo v detských súbore je permanentná generácia výmena. Uvidíme, čo bude o rok. Ale myslíme si, že sme Slovensku na Borneu urobili dobré meno.“

LUDMILA GRODOVSKÁ
Foto: archív Klnky